

NENT
v/ Helene Ingierd (post@etikkom.no)

VÅR REF

DATO
2015-09-10

DERES REF

NGIs uttalelse til NENTs utkast til forskningsetiske retningslinjer for naturvitenskap og teknologi

Vi takker for å ha mottatt utkast til forskningsetiske retningslinjer for uttalelse. Utkastet synes å være resultat av et svært grundig arbeid av komiteen, og vi anser utkastet slik det ser ut i dag til å kunne danne et meget godt verktøy for å sørge for etisk forsvarlig forskning i NGIs virksomhet. Vi støtter derfor utkastet slik det står i dag. Vi har ikke den fulle oversikt over hvilke endringer fra 2007 utgaven forslaget inneholder.

Utkastet er uten tvil ganske utfordrende i sin forskningsetiske profil. Dette er noe NGI støtter. Vi innser fullt ut at deler av utkastet kan innebære store utfordringer i enkelte forskningsprosjekter, men som en forskningsinstitusjon med samfunnsnyttige formål i våre retningslinjer ønsker vi å målbære slike tøffe krav. Spesielt vil vi rette oppmerksomheten mot tre delkapitler i utkastet; Forskningens forpliktelser overfor samfunnet, Usikkerhet, risiko og føre-var prinsippet; og Varsling og etisk ansvar. Delpunktet vedrørende forskningens forpliktelser overfor samfunnet og sier klart at forskningen ikke kan isoleres fra samfunnsetiske vurderinger. Utkastet sier at vi som forskere har en plikt til å sørge for at forskningen bidrar til samfunnsmessig nytte som i enkelte kretser kan være omstridt (bærekraftig utvikling, respekt for miljøet, global rettferdighet). Dette kan være relativt utfordrende for enkelte forskningsmiljøer, og skiller seg klart fra FFAs utkast til forskningsetiske retningslinjer til forskningstikkloven (som vi også har til uttalelse). NGI ønsker denne utfordrende holdningen velkommen.

Når det gjelder delpunktet om usikkerhet, redelighet og føre-var prinsippet, tror vi en belysning av kravet om at forskeren skal få klart fram hvilken grad av sikkerhet og presisjon forskningsresultatene er kjennetegnet av, er en nyttig påminnelse om at all forskning er beheftet med usikkerhet og at det er nødvendig å få dette klart fram. Dessverre synes det mye mot dette i dag, noe som ofte fører til kommunikasjonsproblemer mot samfunn og media.

Til sist vil vi kommentere delpunktet om varsling og etisk ansvar. Punkt 21 i utkastet sier at "Forskningsinstitusjoner har plikt til å ha på plass uavhengige mekanismer som kan støtte ansatte i varslingssituasjoner". Dette er et punkt som innebærer klare forpliktelser til NGI som forskningsinstitusjon og som vi ønsker å innfri best mulig.

Med vennlig hilsen
for NORGES GEOTEKNISKE INSTITUTT

Anders Solheim
Forskningsleder NGI

Bjørn G. Kalsnes
Fagansvarlig, Risiko og klimabelastning